

Datum

2015-04-13

Diarienummer

510.2015.00290.2

Särskild Olycksundersökning

Ansvarig utredare

Mikaela Warberg

023-48 88 13

mikaela.warberg@dalamitt.se

Version

1.0

Dödsbrand på [REDACTED] i Falun 2015-02-26

Grundfakta

Olyckstyp:	Brand i byggnad
Plats/adress:	[REDACTED], Falun
Koordinat:	[REDACTED]
Datum:	2015-02-26, larm till räddningstjänsten kl. 14:43
Väder:	Vind: 0 m/s, Temp: 0°C.
Insatsrapport:	2015-00304

Om utredningen

Syfte och omfattning

Vid utvalda tillfällen utförs särskilda olycksundersökningar i Räddningstjänsten Dala Mitt. Den särskilda olycksundersökningen syftar till att identifiera orsakssamband, avvikelser och sårbarheter som uppenbarats vid en olyckshändelse, både ur ett operativt och ur ett förebyggande perspektiv. Till skillnad från en yttlig genomgång ger den särskilda olycksundersökningen en fördjupad bild av en inträffad händelse.

Särskild olycksundersökning utförs i regel alltid vid en dödsbrand. Branden på [REDACTED] medförde att en person förolyckades vilket är anledningen till att denna undersökning genomförs.

Omfattningen av den särskilda olycksundersökningen varierar beroende på händelsens komplexitet och antalet intressanta avvikelser som uppmärksammats. Fokus i denna undersökning ligger på de avvikelser som identifierats i insatsrapporten, nämligen:

- Ingen brandvarnare hade utlöst.
- Ovanpåliggande lägenheter rökskadades vid händelsen.
- Problem med utrustning.

Underlag för utredningen

Underlag för utredningen har inhämtats från

- Platsbesök
- Insatsrapport
- Samtal med personer ur styrkan
- Samtal med Kopparstaden AB

Intern kvalitetsgranskning

Rapporten har granskats internt av

- Magnus Jonsson, rökdykarledare.
- Joel Péclard, olycksutredare.
- Stefan Fröbom, inre befäl.
- Torbjörn Törnqvist, styrkeledare.

Objektsbeskrivning

Branden inträffade i en lägenhet, 2 rum och kök, på [REDACTED] i Falun. Lägenheten är belägen på våning 1 och fastigheten ägs av Kopparstaden.

Händelsen inträffade under skid-VM i Falun. I Räddningstjänsten Dala Mitt hade beredskapen förstärkts med en extra styrka i Haraldsbo. Ledningsorganisationen var också mer utvecklad än normalt, med ett yttre och ett inre befäl.

Händelseförlopp

Larmskedet

Larm inkom till SOS om rök från lägenhet och inre befäl fick medlyssning på larmet. Förlarmet sparar sannolikt 52 sekunder vid det här larmet.

Informationen var något diffus. Den allmänna bilden är att det rör sig om en undersökning istället för bekräftad brand, den mentala förberedelsen hos rökdykargruppen är därför låg vid framkomst.

Insatsskedet

Haraldsbostyrkan är vid det här larmet drygt fyra minuter snabbare på plats än styrkan från ordinarie station Falun.

Haraldsbostyrkans släckbil är lånad från Räddningstjänstens station i Svärdsjö. Utrustningen på släckbilen var iordningsställd enligt rutin men bilen är inte utformad på samma sätt som de ordinarie släckbilarna. Detta i kombination med en låg mental förberedelse orsakar viss förvirring när styrkan anländer till skadeplatsen och ska påbörja insatsen.

Vid ankomst finner styrkan att fönsterrutorna i lägenheten är svarta. Dörren upplevs som låst och styrkan påbörjar forcering, i samma ögonblick anländer fastighetsskötaren som kunde öppna lägenhetsdörren med nyckel vilket underlättar intrång.

Rökdykare två påbörjar ett närsök i anslutning till ytterdörren i väntan på rökdykare ett som ordnar med utrustningen. Styrkan får en något splittrad start med en ofullständig rökdykargrupp, detta medför en risk för rökdykarnas säkerhet men bedömningen är inte att insatsen i sig fördröjs.

Rökdykargruppen söker av den branddrabbade lägenheten och finner en person livlös på köksgolvet. Det har brunnit i personens byxor. Personen bärs ut och man påbörjar HLR. Rökdykarledare skulle höja volymen på sin radioenhet men råkade istället byta sambandskanal. Detta medförde att viss information om vad som pågick inne i lägenheten inte framgick. I detta skede tar rökdykarledaren hjälp av en brandman för förstärkning av baspunkten samt för att säkra radiokommunikationen. Under olyckliga omständigheter skulle en händelse där rökdykarledaren missar viktig information kunna få stora konsekvenser ur ett operativt syfte och även kunna äventyra personalens säkerhet.

Trapphuset övertrycksätts och ett fortsatt sök görs i grannlägenheterna. Lägenheten genomsöks och släcks, räddningstjänst avslutas cirka en timme efter larm.

Efteråt

Information lämnas till boende i Kopparstadens lokal Triangelgården, Räddningstjänstens styrkeledare och yttre befäl deltog i detta.

Efter insatsen togs fotografier av den branddrabbade lägenheten. Dessa bifogas rapporten. Ytterligare ett besök gjordes eftersom bilderna inte visade var brandvarnare satt monterad.

Olycksförloppet

Släckinsats utfördes mot öppna lågor i lägenhetens sovrum. Övriga delar av lägenheten var enbart rökskadade. Av brandpåverkan att döma har branden haft som störst fäste i och intill sängen.

Orsaken till branden kan inte fastställas. Den boende har aldrig setts röka och inga cigaretter kunde hittas vid avsök av lägenheten. Två tändare låg dock på köksgolvet intill den skadade.

En brandvarnare satt monterad i hallen, intill dörrar mot kök och vardagsrum. Varken inringare eller räddningstjänst bekräftar att denna har utlösts. Brandvarnaren är försedd med ett 10-års batteri. Kopparstaden AB ansvarar för montering och byte av brandvarnare, dock behöver hyresgästen själv felanmäla när brandvarnaren meddelar om låg batterinivå. Någon logg över byte av brandvarnare skrivs inte. En fungerande brandvarnare hade inte undanröjt brandorsaken men hade sannolikt medfört en tidigare upptäckt vilket ger större möjlighet att hindra och förmildra konsekvenserna.

Utöver den brandskadade lägenheten rökskadades andra lägenheter i samma trapphus. Lägenheten ovanpå den brandhärjade lägenheten rökskadades i störst omfattning. Ytterdörrar till de övriga lägenheterna öppnades inte under den tid som räddningstjänsten genomsökte brandlägenheten och rök kom ut i trapphuset. De övriga lägenheterna genomsöktes efter att trapphuset hade vädrats. Det finns således en misstanke att rök kan ha spridits till intilliggande lägenheter via ventilationskanalerna.

Slutsats och diskussion

Den utökade beredskapen under skid-VM bidrog till en betydligt kortare insattid. I det specifika fallet var den satellit-station som placerats i Haraldsbo närmare händelsen än den ordinarie styrkan och hade därmed en kortare körsträcka. Den utökade ledningsorganisationen, med ett yttre och ett inre befäl, uppskattades också av styrka och befäl och bidrog till framgångarna i insatsen.

Informationen från uppringaren vid larmet var otydlig. Inre befäl, som hade medlyssning, drog larmet som brand i byggnad men upplevde i övrigt att informationen om händelsens art som oklar. Utifrån totalinfo och kommunikation med inre befäl tolkade styrkeledare informationen som undersökning av brand. Det hela resulterade i att den mentala förberedelsen hos styrkan var låg. När information från inringaren är otydlig är den mest effektiva åtgärden att ställa frågor under medlyssning för att undvika missförstånd. Även SOS kan ha mer information som framkommit under samtalet innan medlyssningen inleds, denna information måste framkomma i samverkan. Med tydlig och rätt information får styrkan möjlighet att i större utsträckning mentalt förbereda sig för den insats som väntar vid framkomst.

Snabb kontakt med fastighetsskötaren underlättade arbetet på skadeplatsen. I de fall som en kontaktperson kan sökas bör detta göras så tidigt som möjligt i insatsen eftersom personen i många fall har både information och medel som underlättar beslut och genomförande.

I och med den utökade beredskapen och satellit-stationen i Haraldsbo använde styrkorna lånad utrustning och fordon som inte helt överensstämmer med ordinarie materiel. Radioutrustningen var ny, utbildning och övning hade genomförts med samtlig operativ personal. Dock saknades i viss utsträckning rutin och yrkesvana att använda utrustningen.

Rekommendationer

Information till styrkan bör förmedla en sådan sanningsenlig bild av händelsen som möjligt för att personalen ska kunna få en så god mental förberedelse som möjligt under utalarmering och framkörning.

Fastighetsskötare är en viktig kontakt att knyta så tidigt som möjligt i insatsen.

Träning och övning vid införande av ny utrustning bör genomföras i större utsträckning för att minimera felhantering i situationer med hög stress.

Fotografering av skadeplats bör omfatta så mycket som möjligt. Även byggnadstekniskt brandskydd och brandtekniska installationer är viktiga för att kunna dra lärdom av en händelse.

Bilaga – Bilder

Entré till trapphuset.

Det brandhärjade sovrummet, bild över säng.

Vardagsrummet med dörr mot sovrummet till höger och hallen till vänster.

Köket, där den drabbade påträffades. Förkolnat material på golvet är personens byxor.

Bild på brandvarnare i hallen. Bild visar in mot vardagsrummet, kök till vänster.

